

Bruksela, 12 marca 2020 r.
(OR. en)

6783/20

COMPET 120	EMPL 124
IND 37	ENER 87
MI 78	ENV 176
CLIMA 61	ESPACE 11
CONSOM 60	PI 21
DIGIT 18	POLMIL 28
ECOFIN 186	RC 4
EDUC 99	RECH 102

PISMO PRZEWODNIE

Od:	Sekretarz Generalny Komisji Europejskiej, podpisał dyrektor Jordi AYET PUIGARNAU
Data otrzymania:	11 marca 2020 r.
Do:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Sekretarz Generalny Rady Unii Europejskiej

Nr dok. Kom.:	COM(2020) 103 final
---------------	---------------------

Dotyczy:	KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY, EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU REGIONÓW Strategia MŚP na rzecz zrównoważonej i cyfrowej Europy
----------	---

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument COM(2020) 103 final.

Załącznik: COM(2020) 103 final

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 10.3.2020 r.
COM(2020) 103 final

**KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY,
EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU
REGIONÓW**

Strategia MŚP na rzecz zrównoważonej i cyfrowej Europy

KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY, EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU REGIONÓW

Strategia MŚP na rzecz zrównoważonej i cyfrowej Europy

1. Wprowadzenie

25 mln małych i średnich europejskich przedsiębiorstw (MŚP) stanowi trzon gospodarki UE. Zatrudniają one około 100 mln osób, odpowiadają za ponad połowę europejskiego PKB i odgrywają kluczową rolę w tworzeniu wartości dodanej we wszystkich sektorach gospodarki. MŚP wprowadzają innowacyjne rozwiązania w odpowiedzi na wyzwania, takie jak zmiana klimatu, efektywne gospodarowanie zasobami i spójność społeczna, a także przyczyniają się do rozpowszechniania tych innowacji w regionach Europy. Mają zatem zasadnicze znaczenie dla dwojakiej transformacji UE w kierunku gospodarki zrównoważonej i cyfrowej. Są one niezbędne dla konkurencyjności i dobrobytu Europy, suwerenności gospodarczej i technologicznej oraz odporności na wstrząsy zewnętrzne. Jako takie stanowią one zasadniczy element realizacji unijnej strategii przemysłowej.

MŚP są głęboko zakorzenione w gospodarczej i społecznej strukturze Europy. Zapewniają one dwie trzecie miejsc pracy, oferują możliwości szkolenia we wszystkich regionach i sektorach, w tym dla pracowników o niskich kwalifikacjach, oraz wspierają dobrobyt społeczeństwa, także na obszarach oddalonych i wiejskich. Każdy obywatel europejski zna kogoś, kto jest przedsiębiorcą lub pracuje dla niego. Codzienne wyzwania, przed którymi stoją europejskie MŚP, związane z przestrzeganiem przepisów i dostępem do informacji, rynków i finansów stanowią zatem wyzwania dla całej Europy.

MŚP są bardzo zróżnicowane pod względem modeli biznesowych, wielkości, wieku i profili przedsiębiorców oraz czerpią z puli różnorodnych talentów kobiet i mężczyzn. Obejmują one różne rodzaje przedsiębiorstw – od wolnych zawodów i mikroprzedsiębiorstw w sektorze usług do przedsiębiorstw przemysłowych o średnim zasięgu, od tradycyjnego rzemiosła do zaawansowanych technologicznie przedsiębiorstw typu start-up. Strategia ta uznaje ich różne potrzeby, pomagając przedsiębiorstwom nie tylko rozwijać się i zwiększać skalę, ale także wykazać się konkurencyjnością, odpornością i zrównoważonym charakterem. W związku z tym ustanawia ona ambitne, kompleksowe i przekrojowe podejście oparte na środkach horyzontalnych pomagających wszystkim rodzajom MŚP, a także na działaniach ukierunkowanych na konkretne potrzeby.

Strategia przedstawia działania oparte na następujących **trzech filarach**:

- **Budowanie potencjału i wsparcie dla transformacji w kierunku zrównoważonego rozwoju i cyfryzacji;**
- **Zmniejszenie obciążeń regulacyjnych i poprawa dostępu do rynku; oraz**
- **Lepszy dostęp do finansowania.**

Celem jest uwolnienie siły europejskich małych i średnich przedsiębiorstw, aby doprowadzić do dwojakiej transformacji. Ma ona znacznie zwiększyć liczbę MŚP uczestniczących w zrównoważonych praktykach biznesowych oraz liczbę MŚP stosujących technologie cyfrowe. Ostatecznym celem jest uczynienie z Europy najbardziej atrakcyjnego miejsca do zakładania małych przedsiębiorstw, aby te przedsiębiorstwa rosły i zwiększały skalę swojej działalności na jednolitym rynku.

Aby przynieść rezultaty, strategia musi być realizowana wspólnie poprzez działania na szczeblu UE i silne zaangażowanie państw członkowskich. Kluczowe znaczenie będzie mieć aktywne zaangażowanie społeczności MŚP i samych przedsiębiorstw. Podstawą strategii będzie zatem solidne **partnerstwo na rzecz realizacji celów** między UE a państwami członkowskimi, w tym władzami regionalnymi i lokalnymi. Przedsiębiorcy powinni również wykorzystać unijne programy inwestycyjne, aby ich działalność była bardziej cyfrowa i zrównoważona oraz rozwijała się na jednolitym rynku i poza nim.

Strategia opiera się na bardzo mocnych podstawach istniejących unijnych ram polityki dotyczącej MŚP i programów wsparcia, w szczególności programu *Small Business Act* z 2008 r., inicjatywy na rzecz przedsiębiorstw typu start-up i przedsiębiorstw scale-up z 2016 r., Programu na rzecz konkurencyjności przedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (COSME) oraz działań wspierających MŚP finansowanych w ramach programu „Horyzont 2020” i europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych¹. Będzie ona miała zasadnicze znaczenie dla wdrożenia m.in. Europejskiego Zielonego Ładu, planu działania UE dotyczącego gospodarki o obiegu zamkniętym, europejskiej strategii w zakresie danych oraz Europejskiego filaru praw socjalnych.

Strategia ta jest częścią pakietu przemysłowego, który obejmuje komunikat i towarzyszący mu komunikat w sprawie określenia i usuwania barier na jednolitym rynku („komunikat w sprawie barier na jednolitym rynku”)², długofalowy plan działania na rzecz lepszego wdrażania i egzekwowania przepisów dotyczących jednolitego rynku („plan działania na rzecz egzekwowania przepisów”)³ oraz Nową strategię przemysłową dla Europy („strategia przemysłowa”)⁴. Opiera się ona na wielu ustaleniach zawartych w komunikacie w sprawie barier na jednolitym rynku w odniesieniu do przeszkód, jakie napotykają MŚP chcące prowadzić działalność transgraniczną. Właściwa transpozycja, stosowanie i egzekwowanie przepisów UE mają kluczowe znaczenie dla ułatwienia rozwoju MŚP w ramach jednolitego rynku. W planie działania na rzecz egzekwowania przepisów określono różne inicjatywy mające na celu rozwiązanie tych problemów. W strategii przemysłowej podkreślono rolę MŚP dla konkurencyjnego i innowacyjnego przemysłu europejskiego.

2. Budowanie potencjału i wsparcie dla transformacji w kierunku zrównoważonego rozwoju i cyfryzacji

Konkurencyjny zrównoważony rozwój jest wiodącą zasadą Europy na przyszłość. **Osiągnięcie neutralnej dla klimatu, zasobooszczędnej i sprawnej gospodarki cyfrowej wymaga pełnej mobilizacji MŚP.** Takie przejście w kierunku Europy bardziej zrównoważonej pod względem gospodarczym, środowiskowym i społecznym musi iść w parze z przejściem na cyfryzację. Dostosowane środki są warunkiem wstępnym rozwoju warstwy gospodarki obejmującej dobrze prosperujące MŚP, a także zapewnienia możliwości rozwoju MŚP, które chcą zwiększyć skalę swojej działalności. Aby stworzyć odpowiednią infrastrukturę dla przedsiębiorstw i innowacji, potrzebne są inwestycje w całej UE.

MŚP wspierające zrównoważoną transformację

Wiele MŚP jest odpowiednio wyposażonych, elastycznych, zaawansowanych technologicznie, innowacyjnych i przywiązanych do wartości, które są podstawą zrównoważonego rozwoju

¹ Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR) i Europejski Fundusz Społeczny (EFS) dotarły odpowiednio do ponad 900 000 i 500 000 MŚP w Europie.

² COM(2020) 93 final, 10.3.2020.

³ COM(2020) 94 final, 10.3.2020.

⁴ COM(2020) 102 final, 10.3.2020.

i gospodarki o obiegu zamkniętym. Prawie jedna czwarta⁵ **MŚP w Europie już teraz umożliwia transformację** poprzez oferowanie ekologicznych produktów lub usług, a wiele MŚP (w tym przedsiębiorstw społecznych) już teraz wiele robi dla społeczności, z którymi są związane. Istnieją również poważne wyzwania. Niektóre MŚP mają trudności z przejściem na bardziej zrównoważone modele biznesowe. Jedna trzecia MŚP twierdzi, że próbując poprawić swoją zasobooszczędność, napotykają złożone procedury administracyjne i prawne. Jednak wraz ze wzrostem świadomości zagrożeń związanych z klimatem i innymi obciążeniami środowiskowymi oraz zmianami preferencji konsumentów przejście na zrównoważone praktyki biznesowe ma kluczowe znaczenie dla stałej konkurencyjności i wzrostu MŚP. Niezbędne jest wspieranie MŚP w tym procesie i wyposażenie ich w instrumenty pozwalające zrozumieć zagrożenia środowiskowe i łączyć je w odniesieniu do konkretnych sektorów, w tym budownictwa, tworzyw sztucznych, elektroniki i przemysłu rolno-spożywczego.

Ponad 600 członków Europejskiej Sieci Przedsiębiorczości oferuje usługi dostosowane do potrzeb MŚP. Wielu członków tej sieci już teraz pomaga MŚP w transformacji w kierunku zrównoważonego rozwoju. Na tej podstawie Europejska Sieć Przedsiębiorczości zapewni **doradców ds. zrównoważonego rozwoju** i inne usługi w zakresie zrównoważonego rozwoju. Doradcy będą oceniać potrzeby MŚP i udzielać porad w zakresie inwestowania w bardziej zasobooszczędne procesy i infrastrukturę o obiegu zamkniętym, znajdując odpowiednich partnerów handlowych oraz zachęcając do partnerskiej współpracy. Ponadto Europejskie Centrum Wiedzy na temat Efektywnego Gospodarowania Zasobami (EREK) będzie nadal pomagać MŚP w oszczędzaniu energii, materiałów i wody. Rozwiązania oferowane przez przedsiębiorstwa usług energetycznych (ESCO), które dysponują wiedzą fachową, w połączeniu z rozwiązaniami technicznymi i finansowymi mogłyby przynieść korzyści małym i średnim przedsiębiorstwom.

Europa jest miejscem narodzin zielonej technologii i jej przywództwo będzie zależało od tego, czy MŚP będą przewodzić innowacjom w zielonym sektorze. Jej rola będzie wspierana przez plan inwestycyjny na rzecz Europejskiego Zielonego Ładu⁶. W ramach szerszego działania pilotażowego **Europejskiej Rady ds. Innowacji** – w celu promowania innowacji radykalnych, wdrażanych zwłaszcza przez MŚP – Komisja przeznaczy w samym 2020 r. co najmniej 300 mln EUR na dysponujące dużym potencjałem start-upy i MŚP, które mogą stworzyć przełomowe innowacje w ramach Zielonego Ładu. **Europejski Instytut Innowacji i Technologii (EIT)** zadba o to, by jego wspólnoty wiedzy i innowacji (WWiI) były bardziej otwarte na MŚP i by zwiększyły możliwość ich udziału w lokalnych ekosystemach innowacji, w szczególności w regionach, które pozostają w tyle pod względem innowacji. Zostanie to zrealizowane poprzez specjalny instrument informacyjny (Regionalny System Innowacji), który wzmocni ekosystemy, tam gdzie najbardziej tego potrzeba.

Wzmocnienie pozycji MŚP w celu czerpania korzyści z transformacji cyfrowej

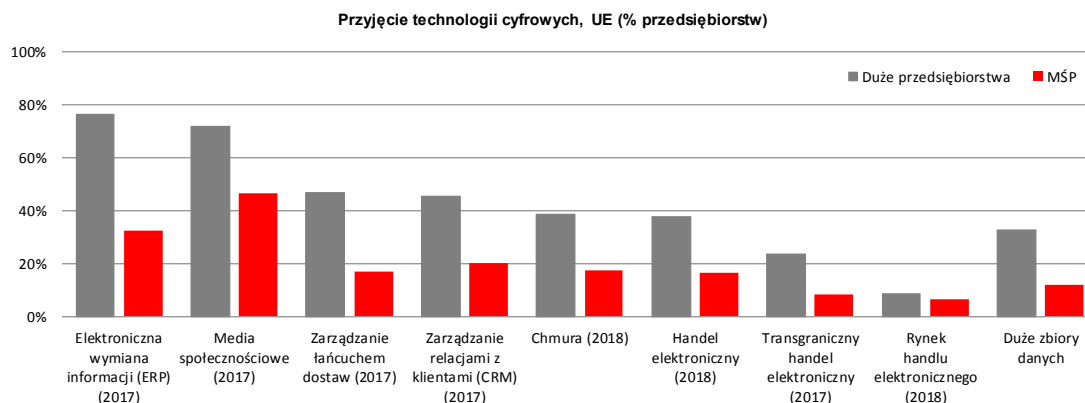
Tylko dobrze prosperująca społeczność MŚP korzystających z technologii cyfrowych i danych może zapewnić Europie pozycję światowego lidera w kształtowaniu gospodarki cyfrowej. Cyfryzacja może zapewnić MŚP ogromne możliwości w zakresie poprawy efektywności procesów produkcyjnych oraz zdolności innowacyjnych w odniesieniu do produktów i modeli biznesowych. Stosowanie zaawansowanych technologii przełomowych, takich jak blockchain i sztuczna inteligencja, chmury obliczeniowe i obliczenia wielkiej skali (HPC), może radykalnie zwiększyć ich konkurencyjność.

Jednak MŚP nie czerpią jeszcze w pełni korzyści z danych stanowiących siłę napędową gospodarki cyfrowej. Wiele z nich nie zdaje sobie sprawy z wartości tworzonych przez siebie danych i nie jest wystarczająco chronionych ani przygotowanych na nadchodzącą gospodarkę sprawnie wykorzystującą dane. Tylko 17 % MŚP z powodzeniem wdrożyło technologie cyfrowe

⁵ Badanie Eurobarometru dotyczące MŚP, zasobooszczędności i rynków ekologicznych z 2017 r.

⁶ COM(2020) 21 final, 14.1.2020.

w swoich przedsiębiorstwach w porównaniu z 54 % dużych przedsiębiorstw⁷. Tradycyjne MŚP często nie mają pewności co do wyboru cyfrowej strategii biznesowej, mają problemy z wykorzystaniem dużych zbiorów danych dostępnych dla większych przedsiębiorstw oraz unikają stosowania zaawansowanych narzędzi i aplikacji opartych na sztucznej inteligencji. Jednocześnie są one bardzo podatne na zagrożenia dla cyberbezpieczeństwa.

Źródło: Eurostat/DESI 2019

Takie MŚP będą wspierane przez sieć obejmującą do 240 **centrów innowacji cyfrowych** (DIH), w każdym regionie Europy, w oparciu o inwestycje z programu „Cyfrowa Europa” i z funduszy strukturalnych.

Celem jest nie tylko zapewnienie przyjaznych dla użytkownika i ukierunkowanych porad na temat zrównoważonego rozwoju i cyfryzacji, ale również połączenie struktur wsparcia, tak aby **każde MŚP miało łatwy dostęp do doradztwa**. Europejska Sieć Przedsiębiorczości będzie ściśle współpracować z centrami innowacji cyfrowych, Startup Europe⁸ i innymi podmiotami w celu zapewnienia płynnego wsparcia i doradztwa, w tym z władzami krajowymi, regionalnymi i lokalnymi oraz strukturami wsparcia. Cyfrowe MŚP mogą przekazywać najlepsze praktyki, wiedzę fachową i umiejętności bezpośrednio MŚP działającym w innych dziedzinach.

Jak zapowiedziano w **europejskiej strategii w zakresie danych**⁹, Komisja będzie pracować nad szerszym dostępem do danych i umożliwieniem przepływu danych między przedsiębiorstwami a organami rządowymi poprzez ustanowienie wspólnych europejskich przestrzeni danych na potrzeby zaufanej i bezpiecznej wymiany danych. Zapewniony zostanie sprawiedliwy dostęp dla wszystkich przedsiębiorstw, zwłaszcza MŚP. Komisja zbada również potencjalne problemy związane z prawami do korzystania ze współgenerowanych danych, w szczególności z przemysłowego internetu rzeczy, w celu uniknięcia ewentualnych niekorzystnych skutków dla MŚP. Ponadto zajmie się kwestią korzystania z chmury obliczeniowej przez MŚP, na przykład za pośrednictwem dedykowanego rynku usług w chmurze zapewniającego uczciwe warunki umowne.

Pozyskiwanie talentów i własność intelektualna

MŚP mogą mieć również trudności z rozwijaniem strategii w zakresie **własności intelektualnej** w celu ochrony swoich inwestycji w badania i rozwój oraz zwiększania kapitału na wzrost, mimo że

⁷ Sprawozdanie grupy roboczej ds. centrów innowacji cyfrowych z 2018 r.

https://ec.europa.eu/futurium/en/system/files/ged/dihs_access_to_finance_report_final.pdf

⁸ Startup Europe to inicjatywa UE mająca na celu połączenie lokalnych centrów przedsiębiorstw typu start-up w całej Europie: <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/startup-europe>

⁹ COM(2020) 66 final, 19.2.2020.

mają one kluczowe znaczenie dla dwojakiej transformacji. Zaledwie 9 % MŚP chroni swoją własność intelektualną, ponieważ nie są świadome unijnych i krajowych inicjatyw w zakresie praw własności intelektualnej lub obawiają się złożoności i kosztów nabywania i egzekwowania tych praw. W nadchodzącym **planie działania dotyczącym własności intelektualnej** zaproponowane zostaną środki mające na celu zwiększenie skuteczności systemu własności intelektualnej dla MŚP poprzez działania mające na celu uproszczenie procedur rejestracji własności intelektualnej (np. zreformowanie przepisów UE dotyczących wzorów przemysłowych), poprawę dostępu do doradztwa strategicznego w zakresie praw własności intelektualnej (np. poprzez uwzględnienie takiego doradztwa we wszystkich funduszach na badania i rozwój na szczeblu UE) oraz ułatwienie korzystania z własności intelektualnej jako dźwigni umożliwiającej dostęp do finansowania.

W transformacji cyfrowej i w dziedzinie zrównoważonego rozwoju, zarówno przedsiębiorstwa typu start-up, jak i istniejące MŚP borykają się z problemami wynikającymi z braku wykwalifikowanych pracowników. Często nie mają takich samych zasobów jak duże przedsiębiorstwa, aby inwestować w szkolenia swoich pracowników. Ponad 70 % przedsiębiorstw twierdzi, że brak dostępu do talentów jest przeszkodą w nowych inwestycjach w całej UE¹⁰. Najważniejszym problemem dla jednej czwartej MŚP w UE pozostaje dostępność wykwalifikowanego personelu lub doświadczonej kadry kierowniczej¹¹. Niedobór wykwalifikowanego personelu jest szczególnie dotkliwy w przypadku cyfryzacji i nowych technologii, ponieważ 35 % pracowników ma niskie lub zerowe umiejętności cyfrowe.

Państwa członkowskie i partnerzy społeczni mają do odegrania kluczową rolę, a UE może jeszcze bardziej pomóc w sprostaniu tym wyzwaniom, ułatwiając dostęp do szkoleń i pomagając dopasować popyt na talenty ze strony MŚP do podaży na rynku pracy. Kształcenie i szkolenie w zakresie przedsiębiorczości, które zwiększa wiedzę i umiejętności biznesowe, odgrywa kluczową rolę w dostosowaniu MŚP do jednolitego rynku. Działania w zakresie edukacji i podnoszenia kwalifikacji mają zasadnicze znaczenie dla wszystkich kierowników i pracowników MŚP, ze szczególnym naciskiem na zachęcanie kobiet i dziewcząt do zakładania firm, a także na poprawę równowagi płci wśród osób tworzących przedsiębiorstwa i nimi zarządzających¹².

Przy wsparciu z programu „Cyfrowa Europa” Komisja opracuje **intensywne kursy umiejętności cyfrowych**, aby pracownicy MŚP stali się sprawnymi użytkownikami w takich obszarach jak sztuczna inteligencja, cyberbezpieczeństwo czy blockchain, opierając się na doświadczeniach platform „umiejętności cyfrowe” i „koalicja na rzecz zatrudnienia”. Centra innowacji cyfrowych będą działać jako pośrednicy między MŚP a uniwersytetami/organizatorami szkoleń na poziomie lokalnym. Działania związane z inkubacją pomogą MŚP stać się częścią ekosystemów opartych na danych.

Komisja uruchomi również program dla „**cyfrowych wolontariuszy**”, aby umożliwić młodym wykwalifikowanym osobom i doświadczonym seniorom możliwość dzielenia się swoimi kompetencjami cyfrowymi z tradycyjnymi przedsiębiorstwami. Będzie również wspierać i łączyć pośredników MŚP, takich jak klastry, EEN i EREK, aby pomóc w podnoszeniu kwalifikacji pracowników MŚP w obszarze zrównoważonego rozwoju.

Komisja zaktualizuje europejski program na rzecz umiejętności, w tym poprzez uruchomienie paktu na rzecz umiejętności. Będzie on zawierał **specjalny komponent przeznaczony dla MŚP**. Kształcenie i szkolenie zawodowe jest szczególnie istotne dla MŚP, aby upewnić się, że ich personel posiada umiejętności potrzebne na rynku pracy. Ponadto państwa członkowskie i regiony będą zachęcane do korzystania z przyszłego Europejskiego Funduszu Społecznego Plus oraz nowych

¹⁰ Sprawozdanie EBI na temat inwestycji 2018/2019.

¹¹ Badanie SAFE z 2019 r.

¹² Strategia na rzecz równości płci 2020–2025; COM(2020) 152 final, 4.3.2020.

możliwości inwestowania europejskich funduszy rozwoju regionalnego w rozwój umiejętności w zakresie inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości.

Gospodarka dzielenia się stwarza możliwości w takich dziedzinach jak mobilność i zakwaterowanie dla innowacyjnych platform MŚP pośredniczących między dostawcami usług i usługobiorcami oraz dla dostawców usług dla MŚP, którzy uzyskują dostęp do szerszego kręgu klientów. Po komunikacie z 2016 r. w sprawie gospodarki dzielenia się¹³ Komisja będzie nadal badać ewentualną inicjatywę dotyczącą usług krótkoterminowego najmu zakwaterowania (największego sektora gospodarki dzielenia się) w celu promowania zrównoważonego i odpowiedzialnego rozwoju gospodarki dzielenia się na całym jednolitym rynku z pełnym poszanowaniem interesów publicznych.

KLUCZOWE DZIAŁANIA

- Komisja udoskonali **Europejską Sieć Przedsiębiorczości**, w tym za pośrednictwem **doradców ds. zrównoważonego rozwoju** i innych usług w zakresie zrównoważonego rozwoju.
- Komisja opracuje **intensywne kursy umiejętności cyfrowych**, aby pracownicy MŚP stali się sprawnymi użytkownikami w takich obszarach jak sztuczna inteligencja, cyberbezpieczeństwo czy blockchain.
- Komisja uruchomi program „**cyfrowi wolontariusze**”, aby umożliwić młodym wykwalifikowanym osobom i doświadczonym seniorom możliwość dzielenia się swoimi kompetencjami cyfrowymi z tradycyjnymi przedsiębiorstwami.
- Komisja zaktualizuje **europejski program na rzecz umiejętności**, w tym pakt na rzecz umiejętności zawierający specjalny komponent przeznaczony dla MŚP, oraz przedstawi wniosek dotyczący zalecenia Rady mającego na celu modernizację kształcenia i szkolenia zawodowego.
- Komisja zwiększy liczbę **centrów innowacji cyfrowych** w związku z inicjatywą Startup Europe i Europejską Siecią Przedsiębiorczości oraz zapewni sprawną obsługę w ramach lokalnych i regionalnych ekosystemów.
- Komisja przeznaczy co najmniej 300 mln EUR na wspieranie innowacji przełomowych w dziedzinie Zielonego Ładu w ramach EIC.
- W przypadku MŚP, które koncentrują swoją działalność na usługach krótkoterminowego najmu zakwaterowania, Komisja będzie nadal badać ewentualną **inicjatywę na rzecz gospodarki dzielenia się**.

3. Zmniejszenie obciążeń regulacyjnych i poprawa dostępu do rynku

Jednolity rynek jest odpowiednim rynkiem dla europejskich MŚP. Odpowiada on za 70 % wartości eksportu towarów MŚP, a 80 % wszystkich eksportujących MŚP prowadzi sprzedaż do innych państw członkowskich¹⁴. Niemniej jednak liczba MŚP eksportujących do innych państw członkowskich może być znacznie wyższa: na przykład tylko 17 % wszystkich MŚP działających w sektorze wytwórczym eksportuje na jednolity rynek¹⁵. Z komunikatu w sprawie barier na jednolitym rynku wynika, że MŚP są w największym stopniu dotknięte problemem utrzymujących się barier.

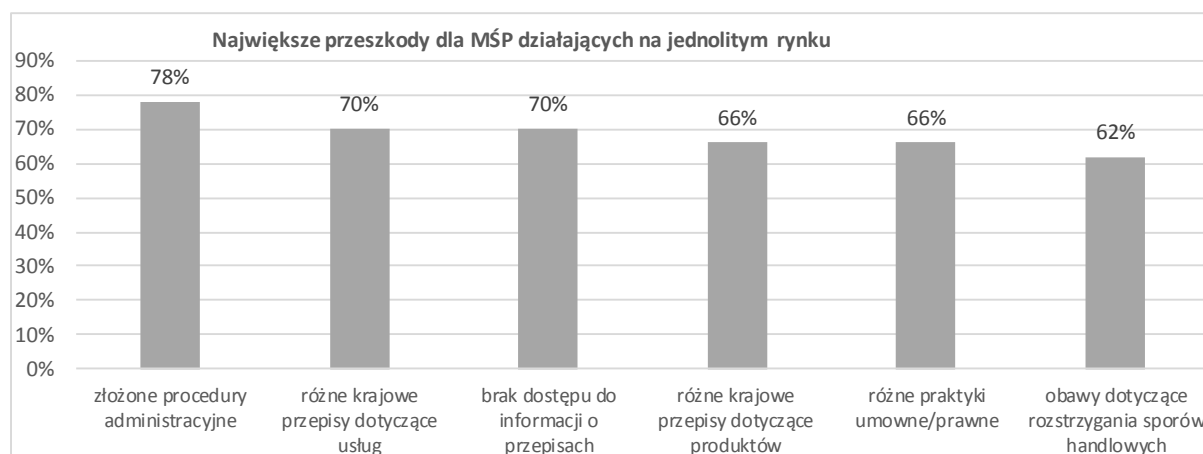
Przestrzeganie **przepisów, norm, etykiet i formalności administracyjnych** dotyczy w większym stopniu MŚP niż większych przedsiębiorstw ze względu na ich ograniczone zasoby finansowe i ludzkie. Na przykład w sektorze usług dla przedsiębiorstw koszty ponoszone przez MŚP przy

¹³ COM(2016) 356 final, 2.6.2016.

¹⁴ Roczne sprawozdanie w sprawie europejskich MŚP – MŚP rozwijające się ponad granicami.

¹⁵ [Nota informacyjna dotycząca programu Small Business Act w UE-28](#)

spełnianiu formalności administracyjnych mogą sięgać 10 000 EUR¹⁶. Pomimo postępów poczynionych od czasu przyjęcia programu *Small Business Act* łączny wpływ regulacji pozostaje poważnym problemem dla MŚP.

Źródło: Badanie statystyczne przedsiębiorstw, Eurochambres 2019 r.

Europejskie MŚP postrzegają ustawodawstwo jako skomplikowane i uciążliwe, zwłaszcza ze względu na różne procedury w państwach członkowskich. Bariery te zniechęcają wiele z nich do prowadzenia działalności transgranicznej i zwiększania skali działalności. Jeśli to robią, często korzystają z pośrednictwa dużych platform, co prowadzi do nierównego poziomu siły przetargowej.

Eliminowanie tych barier jest wspólnym obowiązkiem UE i państw członkowskich. Znaczna część tych obciążeń wynika z prawodawstwa krajowego i ważne jest, aby ocenić wpływ środków stanowiących nadmiernie rygorystyczne wdrażanie na MŚP¹⁷. Wraz z Komisją państwa członkowskie muszą nadal rygorystycznie stosować zasady „najpierw myśl na małą skalę”¹⁸, „jednorazowości”¹⁹ i „domyślnie cyfrowy”²⁰.

Ze swojej strony Komisja zobowiązała się do zmniejszenia obciążeń dla MŚP i do nadania im większego znaczenia w ramach cyklu lepszego stanowienia prawa. Zgodnie z programem sprawności i wydajności regulacyjnej (REFIT) Komisja systematycznie monitoruje **obowiązujące przepisy UE** w celu zmniejszenia obciążeń i uproszczenia prawodawstwa. Komisja bardziej systematycznie będzie korzystać z kontroli sprawności, aby szukać sposobów cyfryzacji, uproszczenia i osiągnięcia celów przy najniższym koszcie z korzyścią dla MŚP. Ponadto nowa platforma ds. dostosowania się do wymogów przyszłości²¹ będzie monitorować istniejące przepisy UE w celu określenia możliwości uproszczenia i zmniejszenia obciążeń administracyjnych.

W przypadku **nowych przepisów** program REFIT zostanie uzupełniony i wzmocniony poprzez wprowadzenie zasady „jedno więcej – jedno mniej”. Celem jest zapewnienie, by przepisy UE przynosiły korzyści bez nakładania zbędnych obciążeń na obywateli i przedsiębiorstwa. Test MŚP jest

¹⁶ Ecorys, *Administrative formalities and costs involved in accessing markets cross-border for provisions of accountancy, engineering and architecture services*, 2017.

¹⁷ Prawodawstwo UE może pozostawić pewną elastyczność w poziomie harmonizacji państw członkowskich („nadmiernie rygorystyczne wdrażanie”); COM(2020) 93 final, 10.3.2020.

¹⁸ Zasada „najpierw myśl na małą skalę” przypomina, że w kształtowaniu polityki należy uwzględniać interesy MŚP zarówno na szczeblu UE, jak i na szczeblu krajowym.

¹⁹ Zgodnie z zasadą „jednorazowości” obywatele i przedsiębiorstwa tylko raz dostarczają różne dane administracji publicznej.

²⁰ Zasada „domyślnie cyfrowy” ma na celu zmniejszenie obciążenia administracyjnego, czyniąc cyfrowe świadczenie usług domyślnym wyborem administracji publicznej.

²¹ Zostanie utworzona nowa grupa wysokiego szczebla zastępująca platformę REFIT.

już częścią regularnej oceny i będzie nadal stosowany w odniesieniu do wszystkich odnośnych wniosków Komisji.

MŚP są szczególnie narażone na koszty wynikające z przepisów, ze względu na ich ograniczone zasoby ludzkie i finansowe. Aby zapewnić, że nowe przepisy są przyjazne dla MŚP, **pełnomocnik UE ds. MŚP**²² przeanalizuje inicjatywy UE we współpracy z zainteresowanymi MŚP, aby zasygnalizować Komisji te, które zasługują na szczególną uwagę z perspektywy MŚP. W tym kontekście pełnomocnik UE ds. MŚP wnieśli również krajową wiedzę ekspercką w ramach sieci pełnomocników ds. MŚP. Dąży się do tego, by wszystkie przyszłe akty prawne na szczeblu europejskim i krajowym były opracowywane z myślą o użytkowniku końcowym, identyfikując potencjalne bariery i łagodząc je na wczesnym etapie procesu, na przykład poprzez wykorzystanie narzędzi cyfrowych. Pełnomocnik UE ds. MŚP będzie również odgrywał szczególną rolę w nowej platformie ds. dostosowania się do wymogów przyszłości, zapewniając perspektywę MŚP przy określaniu istniejących przepisów, które są szczególnie uciążliwe dla MŚP. Pełnomocnik UE ds. MŚP proponuje Komisji przyjazne dla użytkownika rozwiązania, które można uwzględnić w celu zachowania zgodności z przepisami.

Zapewnienie zgodności z przepisami dotyczącymi jednolitego rynku ma szczególne znaczenie dla MŚP, ponieważ często są one nieproporcjonalnie dotknięte ograniczeniami transgranicznymi. W planie działania na rzecz egzekwowania przepisów określono wykaz inicjatyw mających na celu zajęcie się tymi kwestiami, obejmujący Grupę Zadaniową ds. Egzekwowania Przepisów dotyczących Jednolitego Rynku przy udziale pełnomocnika UE ds. MŚP i sieci pełnomocników krajowych. Komisja będzie monitorować państwa członkowskie i współpracować z nimi, a w razie konieczności nie zawaha się podjąć zdecydowanych działań w zakresie egzekwowania prawa, aby zapewnić MŚP korzyści płynące z jednolitego rynku. MŚP ponoszą proporcjonalnie wyższe koszty przestrzegania przepisów podatkowych niż większe przedsiębiorstwa²³, a brak harmonizacji podatkowej pozostaje jedną z głównych przeszkód, z którymi borykają się przedsiębiorcy prowadzący działalność transgraniczną.

Ponadto rygorystyczne egzekwowanie unijnych reguł konkurencji zapewnia wszystkim przedsiębiorstwom działającym na jednolitym rynku, w szczególności MŚP, możliwość konkurowania i wprowadzania innowacji dzięki swoim zaletom, zapobiegając nadużywaniu władzy rynkowej i koncentracji majątku przez kilka dużych przedsiębiorstw.

Zniesienie barier poprzez partnerstwa i eksperymenty polityczne

Jednym z głównych wyzwań w Europie jest stosunkowy niedobór odnoszących sukcesy przedsiębiorstw scale-up. W Stanach Zjednoczonych istnieje trzy razy więcej przedsiębiorstw scale-up niż w Europie²⁴. Europejskie przedsiębiorstwa typu start-up i scale-up stoją w obliczu wielu wyzwań „w terenie”, takich jak przyciąganie i zatrzymywanie talentów, zapewnianie możliwości rynkowych i zwiększanie dochodów. Wiele państw członkowskich skutecznie sprostało tym wyzwaniom i funkcjonuje już wiele dobrych praktyk. Upowszechnienie ich w całej UE stanowiłoby znaczący impuls dla rozwoju przedsiębiorstw typu start-up i wzrostu MŚP.

W związku z tym Komisja, w ścisłej współpracy z państwami członkowskimi i zainteresowanymi stronami, takimi jak forum EIC, będzie promować najlepsze praktyki i zainicjuje nową inicjatywę polityczną, **unijny standard wspierania start-upów**, zachęcając państwa członkowskie do wdrożenia takich praktyk na szczeblu lokalnym, regionalnym i krajowym. Celem jest uczynienie z Europy **najatrakcyjniejszego kontynentu dla przedsiębiorstw typu start-up i scale-up**.

²² Pełnomocnik UE ds. MŚP zapewnia powiązanie między tworzeniem polityki dotyczącej MŚP na szczeblu UE a krajowymi pełnomocnikami lub organami ds. MŚP odpowiedzialnymi za politykę na rzecz MŚP oraz przewodniczy sieci krajowych pełnomocników ds. MŚP.

²³ Badanie Komisji Europejskiej na temat kosztów przestrzegania przepisów podatkowych dla MŚP, 2018 r.

²⁴ *Mind the Bridge: Tech Scale-up Europe*, sprawozdanie za 2019 r.

Inicjatywa ta będzie się koncentrować na ułatwianiu rozpoczynania działalności i jej rozszerzania za granicą, usprawnianiu wdrażania przepisów dotyczących procedur składania wniosków wizowych i zezwoleń na pobyt dla talentów z państw trzecich, zwiększeniu atrakcyjności opcji na akcje dla pracowników, promowaniu tworzenia spółek i transferu technologii z uczelni wyższych, poprawie dostępu do finansowania na zwiększanie skali działalności oraz promowaniu transgranicznych cyfrowych narzędzi i platform. Aby to uzupełnić, Komisja skonsultuje się i oceni potrzebę wprowadzenia dodatkowych środków w zakresie prawa spółek w celu ułatwienia ekspansji transgranicznej i zwiększenia skali działalności przez MŚP.

Niektóre bardzo innowacyjne rozwiązania nie są realizowane z powodu przepisów, które mogą być przestarzałe lub źle dostosowane do szybko rozwijających się technologii. Jednym ze sposobów rozwiązania tego problemu są **piaskownice regulacyjne**. Umożliwiają one wypróbowanie innowacyjnych rozwiązań, nieprzewidzianych jeszcze w przepisach lub wytycznych, które mają zostać przetestowane przez organy nadzoru i organy regulacyjne, pod warunkiem że istnieją odpowiednie warunki, na przykład w celu zapewnienia równego traktowania. Piaskownice regulacyjne dostarczają organom regulacyjnym i organom nadzoru aktualnych informacji dotyczących nowych technologii oraz związanych z nimi doświadczeń, a jednocześnie umożliwiają przeprowadzanie eksperymentów politycznych. Niektóre państwa członkowskie eksperymentowały już z takimi piaskownikami na potrzeby innowacyjnych usług finansowych.

Dyrektywa usługowa jest kluczowym instrumentem przeciwko barierom rynkowym. **Partnerstwa między regionami przygranicznymi**, których celem jest wzmocnienie współpracy między władzami regionalnymi, mogą pomóc MŚP w pokonywaniu barier rynkowych w świadczeniu usług. Do końca 2020 r. zaproszenie powinno doprowadzić do utworzenia trzech takich obszarów pilotażowych, w których regiony partnerskie wspólnie poprawiają, dostosują lub skoordynują zasady i procedury dotyczące transgranicznego świadczenia usług, na przykład w zakresie delegowania pracowników i korzystania z narzędzi cyfrowych.

Komisja uzupełni te wysiłki, zachęcając państwa członkowskie do wdrożenia **jednolitego portalu cyfrowego**²⁵ w sposób przyjazny dla MŚP. Państwa członkowskie powinny dążyć do zapewnienia MŚP łatwego dostępu online do informacji, procedur i usług wsparcia w odniesieniu do ich wszystkich zapytań związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej za granicą, w tym porad dotyczących zamówień publicznych i źródeł finansowania. Państwa członkowskie powinny połączyć swoje usługi w **punkcie kompleksowej obsługi**, aby zapewnić MŚP skoordynowaną odpowiedź na wszystkie takie zapytania.

Do 71 % MŚP, które wypróbowały istniejący system wzajemnego uznawania towarów niezharmonizowanych²⁶, spotkało się z decyzją odmowną w sprawie dostępu do rynku²⁷. Po dyskusji z grupą ekspertów z państw członkowskich na temat wzajemnego uznawania Komisja będzie działać na rzecz promowania „**sojuszy na rzecz wzajemnego uznawania**” między państwami członkowskimi w takich sektorach, jak suplementy żywnościowe i biżuteria.

W kontekście zróżnicowanej działalności przemysłowej **sektor kosmiczny i sektor obronności** mają kluczowe znaczenie dla suwerenności strategicznej i technologicznej UE i oferują europejskim MŚP ogromny potencjał. Łańcuchy dostaw w sektorze obronności zostały jednak zbudowane głównie na poziomie krajowym. Z tego względu Komisja będzie wspierać współpracę transgraniczną i wejście na rynek nowych podmiotów poprzez maksymalizując potencjału Europejskiego Funduszu Obronności.

²⁵ W rozporządzeniu (UE) 2018/1724 ustanowiono jednolity portal cyfrowy zapewniający informacje, procedury, usługi wsparcia i rozwiązywania problemów dla użytkowników w ich własnym kraju oraz za granicą.

²⁶ Towary niezharmonizowane w przepisach UE, takie jak wyroby włókiennicze, obuwie, artykuły pielęgnacyjne dla dzieci, biżuteria, naczynia stołowe lub meble.

²⁷ COM(2020) 93 final, 10.3.2020.

Działania te obejmą w szczególności zaproszenia do składania wniosków skierowane do MŚP, specjalną premię dla MŚP i szczególne kryterium udzielania zamówień oraz łączenie MŚP z szerszą grupą podmiotów działających w dziedzinie obronności. Fundusz przyczyni się do otwarcia łańcuchów dostaw w sektorze obronności, łącząc wielkie integratory systemów z pełnym ekosystemem MŚP działających w tym sektorze w całej Unii. Komisja określi również mocne strony odpowiednich organizacji badawczo-technologicznych oraz uniwersytetów, które mogą wspierać innowacyjne przedsiębiorstwa typu start-up oraz MŚP w tym sektorze.

Komisja dąży także do zwiększenia liczby przedsiębiorstw typu start-up i przedsiębiorstw scale-up w **sektorze kosmicznym**, które wprowadzają na rynek technologie kosmiczne UE. Za pośrednictwem unijnego programu kosmicznego będzie ona promować powstanie europejskiego ekosystemu *New Space* w celu wspierania przedsiębiorczości. Nowa inicjatywa dotycząca przedsiębiorczości w przemyśle kosmicznym „CASSINI” ma na celu przegrupowanie usług takich jak przyspieszanie rozwoju przedsiębiorstw, inkubatory przedsiębiorczości, finansowanie załączkowe i przedkomercyjne zamówienia publiczne.

Również **zamówienia publiczne** oferują w ramach jednolitego rynku niewykorzystane możliwości dla MŚP, w tym dla przedsiębiorstw typu start-up, które mają trudności z pomyślnym konkutowaniem w przetargach publicznych. Istnieją dwa rodzaje wyzwań. Z jednej strony sektor publiczny jest stosunkowo niechętny do podejmowania ryzyka i często nie posiada umiejętności potrzebnych przy zamówieniach publicznych na innowacyjne rozwiązania. Z drugiej strony liczne podmioty gospodarcze, a w szczególności MŚP, uważają, że przetargi publiczne są skomplikowane lub są dla nich nieodpowiednie.

Aby rozwiązać ten problem, Komisja wzywa państwa członkowskie i ich instytucje zamawiające do korzystania z **elastyczności oferowanej przez nowe unijne ramy udzielania zamówień publicznych**. Oznacza to dzielenie większych zamówień na mniejsze części, rozszerzanie zamówień strategicznych, w szczególności zamówień publicznych na innowacje, pozostawianie – w stosownych przypadkach – praw własności intelektualnej w MŚP, tak aby mogły one wprowadzać swoje rozwiązania do obrotu, oraz zakończenie procesu cyfryzacji procedur udzielania zamówień. Komisja będzie również zachęcać państwa członkowskie do korzystania z platform cyfrowych, aby stymulować innowacyjne rozwiązania oferowane przez MŚP i przedsiębiorstwa typu start-up oraz zapewnić im transgraniczny dostęp do zamówień publicznych. Ponadto Komisja uruchomi **inicjatywę na rzecz dużych nabywców i sieci**, która ma na celu ułatwianie wspólnych zakupów innowacyjnych rozwiązań i zrównoważonych produktów, promowanie kojarzenia nabywców z dostawcami innowacji oraz śledzenie postępów poprzez krajowe analizy porównawcze. Co więcej, wprowadzony zostanie znak dla nabywców publicznych, którzy przestrzegają **przyjaznych dla MŚP** praktyk w zakresie zamówień publicznych i współpracują ze swoimi międzynarodowymi partnerami handlowymi, aby zachęcać do przyjmowania norm mających znaczenie dla zamówień publicznych, takich jak e-fakturowanie. MŚP dostarczające innowacyjne produkty i usługi ekologiczne mogą być wspierane przez zwiększone stosowanie ekologicznych zamówień publicznych²⁸.

Zakup istniejącego przedsiębiorstwa jest często bardziej korzystnym rozwiązaniem w porównaniu z rozpoczynaniem nowej działalności gospodarczej. Szacuje się, że każdego roku około 450 000 MŚP zmienia właścicieli, co dotyka ponad dwa miliony pracowników. Jednak w jednej trzeciej przypadków taka zmiana nie przebiega właściwie, w związku z czym Europa traci około 150 000 przedsiębiorstw i 600 000 miejsc pracy²⁹. Przyczyną takiej sytuacji jest często brak wcześniejszego przygotowania, trudności ze znalezieniem następcy prawnego oraz niekorzystne przepisy podatkowe i regulacyjne.

²⁸ COM(2020) 98 final, 11.3.2020.

²⁹ *Extrapolation based on Business Dynamics: Start-ups, Business transfer and Bankruptcy*, sprawozdanie końcowe z 2011 r., s. 10, <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/10448/attachments/1/translations>

Komisja będzie kontynuować prace nad ułatwieniem **przenoszenia własności przedsiębiorstw** i będzie wspierać państwa członkowskie w wysiłkach na rzecz stworzenia środowiska przyjaznego przenoszeniu własności³⁰. Niedawno przyjęta dyrektywa w sprawie ram restrukturyzacji zapobiegawczej i drugiej szansy³¹ odnosi się do wielu obaw przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji, a Komisja będzie teraz wspierać wszystkie państwa członkowskie w transponowaniu jej przepisów do prawa krajowego, tak aby przedsiębiorstwa wykazujące poważne trudności finansowe miały dostęp do odpowiednich usług pomagających im uniknąć upadłości.

Zwiększenie sprawiedliwości w relacjach między przedsiębiorcami (B2B)

MŚP odgrywają zasadniczą rolę w coraz gęstszych sieciach przedsiębiorstw, start-upów i MŚP, które współpracują ze sobą w różnych sektorach i łańcuchach wartości w celu wytworzenia produktów i usług przyszłości. Ważne jest, by MŚP i przedsiębiorstwa typu start-up były brane pod uwagę w strategicznych łańcuchach wartości UE, a ich specyficzne potrzeby były uwzględniane, co pomoże im współpracować i zwiększyć skalę na jednolitym rynku i na całym świecie.

Ze względu na zwiększoną koncentrację i integrację pionową w łańcuchach dostaw głównymi klientami MŚP są często znacznie większe organizacje. Prowadzi to do asymetrii siły przetargowej i zwiększa ryzyko, że małe przedsiębiorstwa będą podlegały nieuczciwym praktykom i warunkom biznesowym³², takim jak **opóźnienia w płatnościach** czy ograniczony dostęp do danych.

Podczas gdy dyrektywa w sprawie zwalczania opóźnień w płatnościach spowodowała zmniejszenie opóźnień zarówno w przypadku transakcji między przedsiębiorstwami, jak i transakcji między przedsiębiorcami a platformami, jedynie 40 % przedsiębiorstw w UE otrzymuje płatności w terminie³³. Ponadto opóźnienia w płatnościach są przyczyną jednej na cztery upadłości MŚP w UE. Konieczna jest zdecydowana zmiana w kierunku nowej kultury biznesowej, w ramach której normą jest szybkie dokonywanie płatności. W tym celu Komisja będzie wspierać wdrażanie dyrektywy w sprawie zwalczania opóźnień w płatnościach, wyposażając ją w solidne narzędzia monitorowania i egzekwowania przepisów. Narzędzia te mogą obejmować wirtualne centrum monitorowania opóźnień w płatnościach, wyjaśnienie nieuczciwych praktyk w zakresie płatności oraz zbadanie możliwości stosowania alternatywnych mechanizmów rozstrzygania sporów / mediacji z myślą o MŚP w celu szybkiego rozwiązywania sporów dotyczących płatności w ramach transakcji handlowych.

Wykorzystanie potencjału rynków światowych

Rynki światowe są ważnym źródłem wzrostu dla MŚP. Jednak tylko 600 000 MŚP, w których zatrudnionych jest około 6 mln osób, wywozi towary poza UE. W ramach wielostronnych i dwustronnych dialogów Komisja będzie promować przyjazne dla MŚP otoczenie w państwach trzecich poprzez wymianę dobrych praktyk z partnerami handlowymi. Komisja uruchomi również **nowy portal informacyjny**, aby podnosić świadomość MŚP w zakresie polityki handlowej oraz dostarczać szczegółowych informacji na temat procedur celnych i formalności związanych z wywozem do państw trzecich.

MŚP czerpią z otwartego handlu opartego na zasadach większe korzyści niż duże przedsiębiorstwa, które dysponują większymi środkami na pokonywanie barier w handlu. Aby ułatwić MŚP dostęp do rynków międzynarodowych, Komisja stale negocjuje nowe umowy handlowe i inwestycyjne oraz

³⁰ Dyrektywa (UE) 2019/2121 dotycząca transgranicznego przekształcania, łączenia i podziału spółek przyjęta dnia 27 listopada 2019 r.

³¹ Dyrektywa 2019/1023 przyjęta w czerwcu 2019 r.

³² Publikacja UE z 2018 r. *A comparative analysis of legal measures vs. soft-law instruments for improving payment behaviour*.

³³ Publikacja UE z 2018 r. *A comparative analysis of legal measures vs. soft-law instruments for improving payment behaviour*.

kwestionuje bariery w handlu, które w sposób nieproporcjonalny wpływają na MŚP. Komisja będzie we wszystkich umowach handlowych nadal umieszczać rozdziały poświęcone MŚP, a także przewidywać specjalne środki umożliwiające MŚP czerpanie korzyści, takie jak łączenie MŚP za pośrednictwem międzynarodowych klastrów przemysłowych, Europejska Sieć Przedsiębiorczości (EEN), ośrodek UE dla MŚP³⁴ oraz działania wspierające udział europejskich MŚP w zamówieniach publicznych poza UE.

Delegatury UE w państwach, z którymi UE zawarła umowę o wolnym handlu, udzielą wsparcia, odpowiadając na pytania dotyczące praktycznych trudności MŚP związanych z wdrażaniem umów o wolnym handlu.

UE stanowczo opowiada się przeciwko nieuczciwym praktykom handlowym za pomocą instrumentów ochrony handlu, w przypadku gdy przedsiębiorstwa unijne, w tym MŚP, są poszkodowane przez przywóz towarów po cenach dumpingowych lub subsydiowanych. Komisja zwiększa swoje wsparcie na rzecz MŚP w celu ułatwienia im dostępu do instrumentów ochrony handlu oraz współpracy z Komisją w trakcie dochodzeń³⁵.

Nowo utworzone stanowisko głównego urzędnika ds. egzekwowania przepisów handlowych pozwoli między innymi na monitorowanie i poprawę zgodności z naszymi umowami handlowymi. Przyczyni się to do dalszej intensyfikacji prac nad eliminowaniem barier w handlu, które mają wpływ w szczególności na MŚP. Ponadto UE będzie aktywnie angażować się w ukierunkowane kontakty gospodarcze i działania dyplomatyczne na rzecz MŚP w celu wspierania ich dostępu do rynków państw trzecich. Możliwości dla europejskich przedsiębiorców wzrosną dzięki rozszerzonemu na skalę światową programowi „Erasmus” dla młodych przedsiębiorców pragnących zdobywać nowe doświadczenia na rynkach państw trzecich.

³⁴ Ośrodek UE dla MŚP w Pekinie zapewnia pierwszą linię wsparcia dla europejskich MŚP, które pragną rozwijać swoją obecność na rynku chińskim www.eusmecentre.org.cn

³⁵ Rozporządzenie (UE) 2018/825 przyjęte dnia 30 maja 2018 r.

KLUCZOWE DZIAŁANIA

- Pełnomocnik UE ds. MŚP i sieć krajowych pełnomocników ds. MŚP wniosą wkład w prace działającej w ramach Komisji Grupy Zadaniowej ds. Egzekwowania Przepisów dotyczących Jednolitego Rynku, która zostanie utworzona w wyniku realizacji planu działania na rzecz egzekwowania przepisów, aby między innymi rozwiązać problem **nadmiernie rygorystycznego wdrażania** przepisów w procesie transpozycji z myślą o ograniczeniu do minimum obciążenia regulacyjnego MŚP.
- Komisja będzie zachęcać państwa członkowskie do wdrożenia jednolitego portalu cyfrowego w sposób przyjazny dla MŚP. Państwa członkowskie powinny połączyć swoje usługi w **punkt kompleksowej obsługi**.
- Pełnomocnik UE ds. MŚP **przeanalizuje** inicjatywy UE, aby wskazać Komisji te, które zasługują na szczególną uwagę z perspektywy MŚP, i będzie odgrywać szczególną rolę w nowej platformie ds. dostosowania się do wymogów przyszłości.
- Komisja zmobilizuje państwa członkowskie za pomocą **unijnego standardu wspierania start-upów** do dzielenia się najlepszymi praktykami i ich przyjęcia, aby przyspieszyć rozwój zaawansowanych technologicznie MŚP i przedsiębiorstw typu start-up.
- Komisja wzywa państwa członkowskie i ich instytucje zamawiające do korzystania z elastyczności oferowanej przez nowe unijne **ramy udzielania zamówień publicznych**, aby zwiększyć szanse MŚP, w tym dzięki zastosowaniu narzędzi cyfrowych i platform z myślą o ułatwianiu transgranicznych zamówień publicznych. Komisja wyda **wytyczne i udzieli wsparcia instytucjom zamawiającym**.
- Będzie również zachęcać państwa członkowskie do opracowania wniosków w sprawie **piaskownic regulacyjnych** poprzez uruchomienie projektu pilotażowego.
- Komisja ogłosi zaproszenie do uczestnictwa w **pionierskich partnerstwach między regionami przygranicznymi**, aby zacieśnić współpracę w zakresie egzekwowania jednolitego rynku i usuwania barier administracyjnych.
- Komisja będzie wspierać państwa członkowskie w egzekwowaniu **dyrektywy w sprawie zwalczania opóźnień w płatnościach** poprzez wprowadzenie monitorowania i lepszych narzędzi egzekwowania oraz zbadanie możliwości stosowania alternatywnych mechanizmów rozstrzygania sporów / mediacji z myślą o MŚP.
- Komisja ułatwi współpracę transgraniczną z MŚP i między nimi w ramach **Europejskiego Funduszu Obronnego oraz określi mocne strony** tego ekosystemu badań i innowacji.
- Komisja uruchomi **inicjatywę dotyczącą przedsiębiorczości w przemyśle kosmicznym „CASSINI”**.
- Będzie także wspierać państwa członkowskie w transponowaniu niedawno przyjętej dyrektywy w sprawie **ram restrukturyzacji zapobiegawczej i drugiej szansy**, pomagając im w tworzeniu mechanizmów wczesnego ostrzegania dla przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej w celu uniknięcia upadłości.
- Komisja zbada wraz z państwami członkowskimi ewentualne środki mające na celu stworzenie warunków sprzyjających **przenoszeniu własności MŚP**.
- Komisja będzie nadal **zwiększać dostęp MŚP do rynków państw trzecich**, między innymi dzięki umieszczaniu w umowach rozdziałów poświęconych MŚP, prowadzeniu dialogu w celu wymiany dobrych praktyk z partnerami handlowymi i uruchomieniu nowego portalu informacyjnego. Komisja ułatwi MŚP dostęp do instrumentów ochrony handlu.
- Delegatury UE będą udzielać wsparcia w odpowiedzi na pytania MŚP dotyczące umów o wolnym handlu.
- Komisja wprowadzi **rozszerzony na skalę światową program „Erasmus” dla młodych przedsiębiorców**.

4. Lepszy dostęp do finansowania

Dostęp MŚP do finansowania ma zasadnicze znaczenie w odniesieniu do potrzeb inwestycyjnych związanych z transformacją. Jednak na wszystkich etapach rozwoju małe przedsiębiorstwa walczą o finansowanie w większym stopniu niż duże przedsiębiorstwa. W przypadku młodych przedsiębiorców i przedsiębiorstw typu start-up sytuacja ta może wynikać z wielu różnych powodów: braku udokumentowanych historycznych danych finansowych, braku zabezpieczeń lub informacji dla inwestorów w celu oceny ich ryzyka kredytowego lub wyceny wartości niematerialnych i prawnych. Poprawa dostępu do finansowania wymaga podejścia łączącego sprzyjające otoczenie regulacyjne, wystarczające i dostosowane fundusze unijne i krajowe, a także dostęp do sieci spółek i inwestorów.

Mimo znaczących programów wsparcia na szczeblu unijnym i krajowym³⁶ MŚP borykają się w Europie z poważną luką finansową w wysokości 20–35 mld EUR, a w niektórych państwach członkowskich dostęp do finansowania pozostaje jednym z głównych problemów, przed którymi stoją MŚP³⁷. W 2019 r. 18 % MŚP w UE nie otrzymało pełnej pożyczki bankowej, o którą się starały. Oznacza to, że MŚP znajdują się w niekorzystnej sytuacji, ponieważ finansowanie za pośrednictwem banku stanowi około 90 % ich potrzeb finansowych. Unijne przepisy dotyczące banków muszą stanowić podstawę stabilnego systemu bankowego, który zapewni odpowiednie finansowanie dla wszystkich przedsiębiorstw. W unijnym pakiecie bankowym utrzymano współczynnik wsparcia MŚP i rozszerzono go na wszystkie pożyczki udzielane MŚP. Komisja dopilnuje, aby wszelkie przyszłe przepisy dotyczące rynków finansowych uwzględniały interesy europejskich MŚP i wspierały ich niezakłócony dostęp do szerokiego wachlarza możliwości finansowania.

Dywersyfikacja źródeł finansowania i zwiększenie liczby inwestycji w MŚP

Niemniej jednak istnieje potrzeba **dywersyfikacji źródeł finansowania**. W 2018 r. kapitał wysokiego ryzyka inwestowany w europejskie przedsiębiorstwa wzrósł o 13 % do poziomu 8 mld EUR, a udział finansowania kapitałowego pochodzącego spoza Europy wzrósł z 7 % do 20 % w 2018 r.³⁸ Jednak tylko 10 % przedsiębiorstw w Europie korzystało z finansowania pochodzącego z rynków kapitałowych w porównaniu z ponad 25 % w Stanach Zjednoczonych. Europejskie inwestycje kapitału wysokiego ryzyka są w przybliżeniu osiem razy mniejsze niż w Stanach Zjednoczonych i w związku z tym nie są wystarczająco głębokie, aby finansować wzrost europejskich przedsiębiorstw³⁹.

Innowacyjne, szybko rozwijające się MŚP i przedsiębiorstwa typu start-up mające istotne potrzeby kapitałowe często przenoszą się za granicę w celu pozyskania kapitału wysokiego ryzyka⁴⁰. Jest to nie tylko zagrożenie dla europejskiej suwerenności technologicznej, wzrostu gospodarczego i zatrudnienia, ale ma również negatywny wpływ na ogólną liczbę MŚP.

Ponadto inwestorzy europejscy mogą być niechętni inwestowaniu w start-upy ze względu na wyzwania związane z oceną potencjału rynkowego lub własności intelektualnej leżącej u podstaw wprowadzanych przez MŚP nowych usług lub produktów w zakresie zaawansowanych technologii. Utrudnia to wycenę samego przedsiębiorstwa typu start-up. „**Badania techniczne due diligence**” mogą rozwiązać ten problem i sprawdziły się w innych regionach, ale nie są jeszcze łatwo dostępne

³⁶ Luka w finansowaniu dłużnym w latach 2014–2018; zob. SWD(2018) 320 final, 7.6.2018.

³⁷ Komisja Europejska i Europejski Bank Centralny, *Survey on the Access to Finance of Enterprises*, 11.2019.

³⁸ Invest Europe (2019)20.

³⁹ *Afme Capital Markets Union Performance Indicators Report 2019*.

⁴⁰ *Financing the Deep Tech Revolution* (badanie KE i EBI, 2018).

w Europie. Przynoszą one ostatecznie korzyści wszystkim zaangażowanym stronom: MŚP, potencjalnym inwestorom i szerszemu ekosystemowi innowacji. Unijny projekt pilotażowy pozwoliłby na bardziej precyzyjną wycenę start-upów z sektora zaawansowanych technologii oraz już rozwiniętych MŚP na podstawie ich technologii i portfela własności intelektualnej⁴¹.

W Europie należy zadbać o więcej prywatnych inwestycji. Komisja wprowadzi nowe sposoby podziału ryzyka z sektorem prywatnym, takie jak inicjatywa ESCALAR mająca na celu zwiększenie wielkości funduszy *venture capital*, zwiększenie nakładów inwestycyjnych i podjęcie działań w celu ulepszenia planu działania na rzecz tworzenia unii rynków kapitałowych. Celem unii rynków kapitałowych jest zróżnicowanie źródeł finansowania dla przedsiębiorstw na wszystkich etapach ich rozwoju.

Tworzenie fundamentów funduszu na rzecz pierwszych ofert publicznych MŚP

MŚP w Europie mają ograniczone możliwości finansowania wzrostu, takie jak notowanie na rynkach kapitałowych poprzez pierwszą ofertę publiczną (IPO). Rynki kapitałowe są ważnym źródłem finansowania dla MŚP rozwijających się w spółki o średniej kapitalizacji, a następnie w duże przedsiębiorstwa. Jednak liczba pierwszych ofert publicznych MŚP spadła w następstwie kryzysu finansowego i nigdy nie powróciła do poprzedniego poziomu. W 2019 r. wartość i liczba europejskich IPO nadal spadała odpowiednio o 40 % i 47 % w porównaniu z 2018 r.⁴² Wielu inwestorów instytucjonalnych nie angażuje się w wystarczający sposób w finansowanie MŚP.

Aby rozwiązać ten problem, podstawę inwestycji mogłoby stanowić finansowanie publiczne, aby na etapie wejścia na giełdę przyciągnąć większą liczbę prywatnych inwestorów inwestujących w szybko rozwijające się, innowacyjne MŚP. **Fundusz na rzecz pierwszych ofert publicznych MŚP** będzie wspierał MŚP podczas procesu wchodzenia na giełdę, jak i po jego zakończeniu. Będzie on opierał się na analizie rynku IPO w UE oraz badaniu z udziałem inwestorów i zainteresowanych stron.

Tworzenie bardziej korzystnego i integracyjnego środowiska w zakresie dostępu do finansowania

W ostatnich latach odnotowano znaczny spadek liczby badań nad inwestycjami w MŚP. Przegląd dyrektywy w sprawie rynków instrumentów finansowych, który Komisja przeprowadzi w 2020 r., będzie okazją do zastanowienia się nad tym, jak stymulować badania nad MŚP.

Innowacje w zakresie technologii finansowej oparte na technologii rozproszonego rejestru („**blockchain**”) mogą otworzyć MŚP nowe ścieżki do bezpośredniej współpracy z inwestorami, czy to za pośrednictwem wiarygodnych pośredników, czy też w sposób zdecentralizowany przez same podmioty. Może to umożliwić MŚP wydawanie kryptoaktywów czy tokenów cyfrowych, na przykład w formie obligacji. Są one atrakcyjne dla inwestorów, ponieważ stają się natychmiast przedmiotem handlu. Jest to sposób na zaoferowanie MŚP szybszego, skuteczniejszego i bardziej opłacalnego finansowania. Komisja ułatwi wykorzystywanie kryptoaktywów i tokenów cyfrowych przez MŚP, inwestorów i pośredników zgodnie z opracowywaną unijną strategią finansów cyfrowych.

Zasady **pomocy państwa** umożliwiły znaczące wsparcie krajowe dla MŚP i kapitału wysokiego ryzyka⁴³. Do końca 2021 r. Komisja usprawni i dokona przeglądu odpowiednich przepisów UE dotyczących pomocy państwa, aby zapewnić, że są one nadal adekwatne do zakładanych celów. W ramach przeglądu Komisja zamierza zadbać o to, by przepisy zachęcały MŚP do udziału w ważnych projektach stanowiących przedmiot wspólnego europejskiego zainteresowania (projekty IPCEI).

⁴¹ *Leveraging intelligence from* <https://www.innoradar.eu>

⁴² <https://www.pwc.co.uk/audit-assurance/assets/pdf/ipo-watch-q4-2019-annual-review.pdf>

⁴³ Wydatki na 2018 r. wyniosły 216 mln EUR w ramach celu „Kapitał wysokiego ryzyka” i 501 mln EUR w ramach celu „MŚP”.

Ponadto brak różnorodności wśród podmiotów przyjmujących inwestycje ogranicza pulę talentów i innowacyjność. Kobiety uruchomiły jedną trzecią przedsiębiorstw w Europie, ale ich przedsiębiorstwa są niedostatecznie reprezentowane w odniesieniu do pozyskiwania kapitału wysokiego ryzyka. W 2019 r. ponad 92 % kapitału wysokiego ryzyka pozyskanego przez europejskie przedsiębiorstwa z sektora technologii trafiło do zespołów założycieli składających się wyłącznie z mężczyzn⁴⁴. Program InvestEU – przyszłe fundusze inwestycyjne UE – może przyczynić się do pobudzenia inwestycji w przedsiębiorstwa zarządzane przez kobiety i z udziałem kobiet oraz zapewnić ukierunkowane wsparcie w celu zwiększenia liczby podlegających inwestycjom przedsiębiorstw kierowanych przez kobiety oraz funduszy w ramach **inicjatywy na rzecz finansowania uwzględniającego aspekt płci**. Ponadto potroi się liczba prowadzonych przez kobiety MŚP, które korzystają z doradztwa samodzielnej Europejskiej Rady ds. Innowacji (EIC).

Uruchomienie unijnego, krajowego i prywatnego finansowania MŚP za pośrednictwem InvestEU

W latach 2014–2018 unijne instrumenty finansowe pomogły uruchomić finansowanie w wysokości 100 mld EUR, w szczególności na rzecz MŚP, w formie finansowania dłużnego i kapitałowego. Oczekuje się, że plan inwestycyjny UE wesprze ponad 1 mln MŚP. Należy jednak kontynuować unijne i krajowe wsparcie w celu zmniejszenia luki w finansowaniu MŚP.

W ramach segmentu InvestEU przeznaczonego dla MŚP Komisja będzie opierać się na pozytywnych doświadczeniach związanych z istniejącymi unijnymi systemami gwarancji dla MŚP⁴⁵. Komisja stworzy jednolity zintegrowany instrument gwarancji skierowany do MŚP, które są postrzegane jako wysokie ryzyko lub które nie posiadają wystarczających zabezpieczeń, w tym do innowacyjnych MŚP, MŚP z sektora kultury i sektora kreatywnego, MŚP przechodzących z modeli zasobochłonnych na bardziej zrównoważone, a także tych, które przyjmują cyfrowe praktyki biznesowe. Segment InvestEU przeznaczony dla MŚP będzie wspierał finansowanie kapitałowe MŚP i małych spółek o średniej kapitalizacji w obszarach o szczególnym znaczeniu dla polityki UE, takich jak przestrzeń kosmiczna i obronność, zrównoważony rozwój, cyfryzacja, innowacje, **finansowanie uwzględniające aspekt płci**, najbardziej zaawansowane i **zielone technologie**. Na przykład połączone zostaną fundusze z UE, państw członkowskich i sektora prywatnego w celu zwiększenia dostępu do finansowania kapitałowego dla innowacyjnych MŚP i start-upów, które opracowują i przyjmują rozwiązania w zakresie zielonych technologii. InvestEU umożliwi finansowanie na wszystkich etapach rozwoju od przedsiębiorstw typu start-up po przedsiębiorstwa scale-up, a także IPO. Pomoże to przyciągnąć prywatne finansowanie przez inwestorów, takich jak „anioły biznesu”, *Family Offices*, fundusze *venture capital*, fundusze emerytalne i towarzystwa ubezpieczeniowe.

Komisja będzie ściśle współpracować z państwami członkowskimi w celu łączenia funduszy i eliminowania dysproporcji geograficznych w inwestycjach i dostępie do finansowania, w szczególności poprzez inicjatywę w zakresie innowacji cyfrowych i scale-up⁴⁶. Ponadto segment InvestEU dotyczący inwestycji społecznych i umiejętności poprawi dostęp do mikrofinansowania, finansowania w przedsiębiorstwa społeczne, inwestycje zaangażowane społecznie oraz umiejętności.

KLUCZOWE DZIAŁANIA:

- Komisja będzie **wspierać pierwsze oferty publiczne MŚP** za pośrednictwem inwestycji z nowego funduszu prywatno-publicznego, utworzonego w ramach programu InvestEU, który zostanie uruchomiony w 2021 r. w ramach unii rynków kapitałowych.

⁴⁴ 2019 State of European Tech report <https://2019.stateofeuropeantech.com/chart/103-1338/>

⁴⁵ Dostępne w ramach COSME, programu „Horyzont 2020”, programu „Kreatywna Europa” i funduszy polityki spójności UE.

⁴⁶ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/launch-digital-innovation-and-scale-initiative-central-eastern-and-south-eastern-europe>

- Za pośrednictwem **inicjatywy ESCALAR** Komisja wprowadzi pierwszy w swoim rodzaju mechanizm ryzyko/zysk dla zwiększenia wielkości funduszy *venture capital* i przyciągnięcia większej liczby prywatnych inwestycji na rzecz zwiększenia skali.
- Komisja uruchomi inicjatywę na rzecz **finansowania uwzględniającego aspekt płci**, mającą na celu pobudzenie finansowania przedsiębiorstw i funduszy kierowanych przez kobiety oraz wspieranie przedsiębiorczości kobiet.
- Komisja uruchomi **inicjatywę na rzecz inwestycji w zielone technologie** z myślą o połączeniu funduszy z UE, państw członkowskich i sektora prywatnego w celu zwiększenia dostępu do finansowania kapitałowego dla innowacyjnych MŚP i start-upów, które opracowują i przyjmują rozwiązania w zakresie zielonych technologii.
- Komisja uruchomi **inicjatywę opartą na technologii blockchain**, umożliwiającą emisję i obrót obligacjami MŚP w całej Europie z wykorzystaniem europejskiej infrastruktury usług w technologii blockchain.
- Komisja będzie współfinansować **badania techniczne due diligence** w ramach unijnego projektu pilotażowego, aby umożliwić bardziej precyzyjną wycenę przedsiębiorstw typu start-up z sektora zaawansowanych technologii i przygotować ich gotowość inwestycyjną.
- Komisja dokona dalszego **uproszczenia istniejących zasad pomocy państwa** w odniesieniu do łączenia środków krajowych ze środkami pochodzącymi z InvestEU i programu „Horyzont”. Ułatwi to MŚP korzystanie z połączonych zasobów, aby pomóc im w dwójakiej transformacji. Ponadto w ramach trwającego przeglądu zasad pomocy państwa Komisja **dokona przeglądu zasad pomocy państwa w odniesieniu do finansowania ryzyka oraz komunikatu w sprawie IPCEI**, aby dalej wspierać zaangażowanie MŚP, zapewnić przyciąganie inwestycji prywatnych przy jednoczesnym niezakłócaniu równych warunków działania.

5. Zarządzanie: partnerstwo państw członkowskich z UE na rzecz wdrażania strategii

Strategia na rzecz MŚP musi opierać się na zaangażowaniu i działaniach zarówno na szczeblu UE, jak i państw członkowskich. Ponieważ wiele MŚP jest głęboko zakorzenionych w ekosystemach regionalnych i lokalnych, gdzie zapewniają one miejsca pracy, szkolenia, dochody podatkowe i opiekę społeczną, zobowiązanie to musi rozciągać się na władze regionalne. Podstawą wdrażania strategii będzie silne partnerstwo wszystkich podmiotów odpowiedzialnych za jej realizację – UE, władz krajowych, regionalnych i lokalnych, MŚP i inwestorów. Będzie to obejmować regularną ocenę sytuacji politycznej pod względem postępów, pomiarów i monitorowania.

Sieć pełnomocników ds. MŚP jest ważnym narzędziem zapewniającym partnerstwo między państwami członkowskimi UE. Reprezentuje ona organy krajowe państw członkowskich odpowiedzialne za politykę na rzecz MŚP i tworzy ściśle powiązania między tymi organami, lokalnymi kręgami biznesowymi i UE. Wraz z odnowieniem swojego mandatu w 2020 r. rola sieci zostanie wzmocniona, podobnie jak jej współdziałanie z regionalnymi organami i instytucjami.

Komisja wyznaczy specjalnego **pełnomocnika UE wysokiego szczebla ds. MŚP**, który będzie kierował pracami sieci w celu zapewnienia wdrożenia strategii i stosowania zasady „najpierw myśl na małą skalę” we wszystkich politykach UE. Pełnomocnik UE ds. MŚP będzie również śledzić proces wdrażania w poszczególnych państwach członkowskich. Aby ułatwić uwzględnianie strategii na rzecz MŚP we wszystkich obszarach polityki, pełnomocnik UE ds. MŚP będzie ściśle zaangażowany w proces europejskiego semestru. Pełnomocnik UE ds. MŚP będzie podnosił świadomość na temat aspektów związanych z MŚP w odniesieniu do programu Komisji na rzecz lepszego stanowienia prawa w ramach regularnego dialogu z Radą ds. Kontroli Regulacyjnej, a także w ramach platformy ds. dostosowania się do wymogów przyszłości.

Aby uzupełnić działania sieci pełnomocników ds. MŚP (w ramach sektora publicznego), Komisja będzie również ściśle współpracować z **Ambasadorami Przedsiębiorczości Strategicznej** – nową

grupą doradczą zrzeszającą przedsiębiorców z całej Europy, która będzie odgrywać rolę forum dyskusyjnego.

Nowa strategia będzie przedmiotem **regularnych przeglądów**. Komisja będzie nadal co roku publikować udoskonalony **przegląd wyników MŚP**. Przegląd ten będzie również polegać na monitorowaniu krajowych strategii politycznych sprzyjających zakładaniu start-upów („unijny standard wspierania start-upów”), zaangażowanie MŚP w zrównoważone praktyki biznesowe, a także cyfryzację MŚP⁴⁷ (indeks DESI). Przegląd ten zostanie przedstawiony i omówiony na corocznym zgromadzeniu MŚP, aby umożliwić lokalnym zainteresowanym stronom i szerszemu środowisku MŚP aktywne zaangażowanie.

Sieć pełnomocników ds. MŚP i inne instytucje UE będą zaangażowane w monitorowanie wdrażania strategii, na przykład poprzez roczne sprawozdania pełnomocników dla Rady ds. Konkurencyjności oraz regularny dialog z Parlamentem Europejskim. W celu przygotowania tego sprawozdania pełnomocnik UE ds. MŚP – wraz z krajowymi pełnomocnikami ds. MŚP – spotka się z decydentami politycznymi w kwestiach MŚP i innymi zainteresowanymi stronami w państwach członkowskich, aby omówić również kwestie istotne dla MŚP określone w procesie europejskiego semestru. W oparciu o analizę wynikającą z tych mechanizmów oceny pełnomocnik UE ds. MŚP będzie koordynował z krajowymi pełnomocnikami ds. MŚP i we współpracy z lokalnymi zainteresowanymi podmiotami opracowanie krajowych planów wdrożenia niniejszej strategii na rzecz MŚP.

Unijna **definicja MŚP** jest kluczowym narzędziem zapewniającym, że niniejsza strategia jest ukierunkowana na właściwą populację, tj. zapewnia wsparcie i korzyści przedsiębiorstwom, które ich najbardziej potrzebują. Komisja regularnie monitoruje, czy jest ona odpowiednia do tego celu. Według ostatnich konsultacji publicznych⁴⁸, badań i ankiet definicja ta funkcjonuje dobrze i jest łatwa do stosowania dla znakomitej większości unijnych MŚP, które są małe i autonomiczne. Komisja dokona dalszej oceny i przedstawi sprawozdanie na temat konkretnych poruszonych kwestii, na przykład na temat złożonych struktur własności lub ewentualnego efektu „lock-in”.

KLUCZOWE DZIAŁANIA:

- Komisja wyznaczy **pełnomocnika UE wysokiego szczebla ds. MŚP**.
- Komisja wzmocni **sieć pełnomocników ds. MŚP** w celu udoskonalenia powiązania między szczeblem unijnym a krajowym w zakresie polityki dotyczącej MŚP.
- Komisja uruchomi grupę **Ambasadorów Przedsiębiorczości Strategicznej**.
- **Pełnomocnik UE ds. MŚP** będzie podnosił świadomość na temat aspektów związanych z MŚP w ramach **regularnego dialogu z Radą ds. Kontroli Regulacyjnej**.

⁴⁷ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/integration-digital-technology>

⁴⁸ Otwarte konsultacje publiczne dotyczące przeglądu definicji MŚP:

https://ec.europa.eu/info/consultations/public-consultation-review-sme-definition_pl